XXXVII. évfolyam 2 szám. Léva, 1917. január hó 14.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.
Egy évre . . 10 K. — f.
Hat hóra . . 5 K. — f.
Három hóra . 2 K. 50 f.
Egyes számok ára 20 fillér

BÁRS

HIRDETÉSEK
□ centiméterenként - 4 fillér
Nyilttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.
Gyakori hirdetők és a velünk összeköttetésben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak.
FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.
SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.
FŐMUNKATÁRS: JÁROSS FERENC.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasitni.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Tanitóink és a háboru.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ujévkor a néptanitók hivatalos lapjában vezetőcikket irt, amelyben maga fordul közvetlenül és lendületes hangon a tanitókhoz, akiknek elismerését fejezi ki nemesen teljesitett hivatásukért és buzditja őket, hogy a háboru okozta rendkivüli körülmények között neveljék a mai gyermekeket, a serdülő ifjuságot rendkivüli hivatásérzékkel s rendkivüli szempontokkal. Törődjenek állandóan a növendékekkel az iskolán kivül és irtsák az eldurválás tüneteit, amelyek ma, kivált a serdülő ifjuságnál, jelentkeznek. Sőt legyen arra is gondjuk, hogy a szünetekben is foglalkozzanak az ifjusággal s ezen nevelői hivatásba vonják be a hatóságokat és a község értelmesebb polgárait.

A magyar tanitóság, amely alatt természetesen a tanárok is értendők, már a béke idejében méltó volt a nemzetnek őszinte elismerésére; mert mindig hiven, hazafias szellemben és lelkiismeretesen teljesitette nehéz kötelességét. A háboru alatt pedig gyarapitotta kiváló érdemeit.

Azok a tanárok és tanitók, akik hadbavonultak, a harctereken is lelkes, vitéz katonaknak bizonyulnak. A katonai szolgálatot teljesitő tanitók és tanárok száma ezrekre rug és közülük már igen sokan hősi halált haltak, megsebesültek; az ellenséggel szemben tanusitott vitézségükért számosan nagyobb kitüntetést kaptak. Nevelői hivatásukat még a lövészárkokban és a harcok mezején is a legszebben érvényesitik, mert oktató szavaikkal, jó példájukkal lelkesitik és kitartásra buzditják hős katonáinkat.

Ha a porosz-francia háboru után a német hadvezetőség büszkén emlegette a „Schulmeistereket", akiknek oroszlánrésze volt abban, hogy a poroszok fényes győzelmet arattak a franciákon, mert tanitóik annak idején ugy nevelték és tanitották az ifjuságot, hogy abból később a világnak legelső katonái lettek, — mi is büszkék lehetünk a magyar tanitóságra, amely a legnagyobb lelkesedéssel oltotta az ifju szivekbe és ápolta a hazaszeretetnek szent lángját. Nemes fáradozásuknak fényes eredményeit látjuk a mostani háboruban, amikor gyakran volt tanitványaik az ő vezetésük alatt, a hazaszeretettől hevitve, diadalt diadalra aratva, olyan hősiesen harcolnak, hogy az egész világ bámulja vitézségüket.

Arról meg vagyunk győződve, hogy a harctereken levő tanárok és tanitók, ha kell, a végletekig kitartanak és szeplőtlenül megőrzik eddig szerzett babérjaikat és jó hirnevüket.

Az itthonmaradtak szivleljék meg a kultuszminiszternek buzditását és a rendkivüli viszonyok között rendkivüli munkát végezzenek; mert hivatásuk fontossága megnövekedett; legyenek a népnevelésnek ezután is valóságos apostolai és a háboru okozta körülmények folytán megszaporodott munkát derekasan teljesitsék ugy, mint eddig, mert hazánk jövője a tanitók és tanárok kezében van. Az ifju nemzedéknek erkölcsös és hazafias szellemben teljesitett nevelése és oktatása a legerősebb alap, amelyen hazánknak szebb és boldogabb jövőjét biztosithatjuk.

Ma a tanitóságnak kell pótolnia a hiányos szülei felügyeletet, a mai életnek az ifjuságra gyakorolt káros hatását ellensulyoznia kell, a nevelés munkáját a megszabott órákon túl is végeznie kell, hogy a gyermekek el ne durvuljanak és a tanitóságnak üdvös müködése köréből a felnőttekkel való gyakori érintkezés és foglalkozás sem maradhat el.

Terhes feladat; de nem terhesebb mint az, amelyet kartársaik a harctéren kitartással végeznek s amely még ezután vár reájuk.

Hisszük, hogy a magyar tanitóság azon tagjai, akik itthonmaradtak, szives készséggel teljesitik a kultuszminiszternek fentebb emlitett ohajtását és a tudomány fegyvereivel ők is kiveszik részüket a haza védelmében, hogy az országnak hasznos és derék polgárokat neveljenek.

A nemzetre pedig a bekövetkezendő béke idejében az a kötelesség vár, hogy nemcsak szóval, hanem anyagi és erkölcsi támogatásával is hálálja meg a nemzet buzgó napszámosainak a háboru előtt kellőképpen nem méltányolt s a háboru alatt sokszorosan fokozott s immár általánosan megismert nagy érdemeit.

Egy névtelen herczegnő halála Léván.

Lapunk mult évi egyik számában mi is megemlékeztünk azon gyászos hirről, hogy Léván, dec. hó 18.-án *Lanciaux* Stefánia, Boleman Vilmos tb. főszolgabirónak és Boleman Géza selmecbányai főiskolai tanárnak nevelőanyja, 85 éves korában meghalt. A történelmi multú matronáról, aki valószinüen Franciaország egyik legelső és legrégibb fő-uri családjának ivadéka volt, és akinek halála mély gyászba boritotta a Boleman-családot, — a hozzánk érkezett adatok nyomán a következőket közöljük:

Származására vonatkozóan halála előtt minden nyomot eltüntetett, megsemmisitett és csak elejtett szavaiból és egyes körülményekből lehet következtetni multjára és származására. Ő is és néhai atyja is lelkes királypárti, nagy rojalista volt s a családot a többi főuri rojalistával együtt Franciaországból számüzték. Atyja Napoleonnak egyik első hadvezére volt, akit az agg urnőnek többször és többek előtt elejtett szavai szerint Napoleon bukása után főbelőtték. Halála előtt Stefánia leánykájától, aki akkor 12-13 éves lehetett, elbucsuzott; a bucsuzáskor becsületszavát vette leányának, hogy az menekülni fog Franciaországból és soha kilétét el nem árulja. Lanciaux Stefánia, aki álnevét hihetőleg atyjának valamelyik birtoka után választotta, becsületszavát halála napjáig megtartotta, sem származására, sem teljes és igazi nevére, születési rangjára soha senkinek felvilágositást nem adott, titkát a sirba vitte magával.

Franciaországból való menekülése után Angliában, Olaszországban, Belgiumban, Németországban is megfordult. Ezen országok vezető szereplőivel ismeretségben állott. Beszélt I. Vilmos császárral s a francia nyelven kivül, a magyar, német, angol és olasz nyelveket nemcsak tökéletesen tudta és beszélte, de ezen országoknak irodalmában is bámulatosan otthonos volt.

Az 50-es és 60-as években még kétszer tért vissza hazájába, de ujból menekülnie kellett, csak annyi időt tölthetett Franciaországban, hogy régi boldog otthonát megtekinthette.

Mint egészen fiatal leány került Budapestre, hol ritka nagy szellemi müveltségénél, nyelv és irodalmi ismereteinél, társalgási módjának rendkivüli finomságánál és müvészi választékosságánál fogva csakhamar a legfelsőbb körökben közkedveltté lett. Az ötvenes évek hirneves politikusait, iróit, müvészeit személyesen és jól ismerte, éppen ugy, mint azoknak az időknek főuri köreit ahol gyakran megfordult. Az ötvenes évek főuri, társadalmi, politikai és müvészi szereplőiről hosszasan és igen érdekesen tudott beszélni és olyan intim dolgokat tudott egyes vezető személyekről és családjaikról elmondani, amilyeneket csak az tudhat, aki ezekben a körökben otthonosan, hosszasan és gyakran fordult meg.

Az olasz, a belga, a bolgár király szüleit jól ismerte. Ezekkel, mint gyermek, hihetőleg atyja házában, illetve III. Napoleon udvarában találkozott. Ezt nem tagadta, de megtartva atyjának tett esküjét, — egyéb felvilágositást nem adott.

1879.-ben dezseri *Boleman* István dr. királyi tanácsos kérelmére és meghivására a tanácsos házába lépett, ahol a korán elhunyt anya szerepét töltötte be, magára vállalván a néhai nagybirü balneologusnak három árva fiugyermeke nevelését.

A tanácsos halála után Lévára, Boleman István legidősebb fiához, *Boleman* Vilmos tb. főszolgabiróhoz költözött, hol tiz évet eltöltvén, az utolsó öt évet ágyban, betegen, testileg ugyan megtörve, de lelkileg és szellemileg az utolsó időig bámulatos frissen fejezte be áldásos életét.

Levelei, melyeket még ágyban fekve, nagybetegen is irt kisszámu barátnőinek, a stilus művészi tökéletességén állottak. Napoleon kultuszát végig megtartotta még a jelenkorban is, amikor a most duló háboruban szereplő népekről nyilatkozott. Gyülölte az oroszt, de gyülölte az angolt is, mert a nagy Napoleon bukását okozta. Az angolt alattomos, üzérkedő, haszonleső népnek mondotta, mely Franciaországot a romlásba viszi s ugy, mint egykor a nagy Napoleon, ugy most egész Franciaország bukását akarja előidézni. A bolgár királynak s főleg édesanyjának, Klementina hercegnőnek lelkes hive volt, mert azoknak ereiben is francia vér folyik. A magyar nemzetet vitézségéért, bátorságáért és egyenes jelleméért ugy szerette, mint szülőhazáját. Szavaiból kilétét megállapitani sohasem lehetett, még halála után sem. Arisztokratikus arcvonásai is ezt bizonyitották, hogy előkelő főuri házból származott. Elejtett szavaiból megállapitható volt, hogy Franciaország közintézményeit kitünően ismerte. A Tuileriákról, melyeknek falai közt sokszor megfordult, Versaillesról gyakran beszélt, ami mind arra vall, hogy az udvar körében élte gyermekéveit. Azt is mondta, hogy Franciaország egyik első párisi zárdájában nevelkedett, hol csak legelső francia főuri családok gyermekei nyertek oktatást. Nagy nyelv és irodalmi ismereteit, a zenét, festészetet és kézimunkában való remek ügyességét ott szerezte, kézimunkái az iparművészet valódi remekei, melyeknek rajzait is maga komponálta. Jellemének gyémánt szilárdságát bizonyitja, hogy magas származásának titkát, atyjának adott becsületszavát hiven haláláig meg tudta őrizni. Öt évig feküdt nagy betegen, de soha sem panaszkodott, ritka türelemmel viselte nehéz sorsát, ami csak a nagy lelkek erénye.

Fehérnemüjéből s egyes tárgyaiból a monogrammot kivágta és csupán az évekkel ezelőtt még látható volt, de utóbb szintén eltüntetett napoleoni dupla sas, fején a koronával s az imperial royal felirás az egyik megsemmisitett személyi okmányának szélén, sejteti, hogy letünt történelmi nagy idők francia arisztokrata családjainak talán utolsó sarja szállott távol francia hazájától a sirba Lanciaux Stefániával.

A megboldogult, akinek származását az elmondottak szerint a titokzatosság sürü leple fedi — kiváló gonddal nevelte dr. Boleman István fiait. A család s egész rokonsága ugy tisztelte s olyan nagy szeretetben részesitette őt, mintha a fiuknak édes anyja lett volna. A hálás fiuk pedig, akik az elhunytban a legjobb, a legnemesebb nevelőanyát vesztették el, — hült tetemeit dec. 20.-án Léváról kocsin Selmeczbányára szállitották és 21.-én ott helyezték örök nyugalomra, ahol édes atyjuk és Béla öccsük vannak eltemetve.

Még hátra van . . . .

Még hátra van a küzdelemnek
Oroszlánrésze : Magyarok !
Miért a hősök tüzbe mentek,
A fergeteg még kavarog !
Nem volt elég százezrek vére,
Szivtelen népnek nem kell : Béke !
— Még hátra van a küzdelemnek
Oroszlánrésze : Magyarok !

Eljött a kor és már beválik
A dodonai izenet :
Hogy küzdenünk kell mindhalálig
És győznek a jobb idegek !
Eljött, ütött a végső óra :
Milljók véréből vérző próba . . .
— Még hátra van a küzdelemnek
Oroszlánrésze : Magyarok !

Nagyasszonyunk, ha ránk tekintesz,
Emeld áldón ránk a karod,
Most dől el, hogy a hőseinkhez
Méltók leszünk mind : Magyarok !
Hogy álljuk azt, mit a sors ránk mért
Szabad, független, szent Hazánkért ! . . .
— Mert hátra van a küzdelemnek
Oroszlánrésze : Magyarok !

De esküszünk, szent emlékükre
Mindnyájan, ugy-e, Magyarok ?
Méltó lehet mind még ránk, büszke,
Kire ott fenn dicsfény ragyog !
A magyar eddig is kitartott
S végsőkig állja mind a harcot !
— Igy lesz miénk a győzelemnek
Oroszlánrésze : Magyarok !

Karafiáth Jenő.

A világháboru krónikája.

Január 2.

Mackensen Foksani és Fundeni hidfő állásaihoz közeledik. József főherceg arcvonalának déli szárnya több ellenséges állást rohammal elfoglalt. A berecki hegységtől a Szerethez vezető völgyek mentén visszavetette az ellenséget. A bolgárok a Dobrudzsában Macinra vetették vissza az oroszokat. Az entente december 31.-én ujabb jegyzéket intézett Görögországhoz.

Január 3.

Macin elesett. Foksaninál elértük az elsáncolt Milkov-szakaszt. Pintescit és Mierát rohammal elfoglaltuk. József főherceg hadcsoportjának déli szárnya ujabb tért nyert és visszaszoritottuk az ellenség támadásait. A Zabala-völgy és a sikság között is visszaszoritottuk az oroszokat. A dobrudzsai sereg a Masin előtt összes állásokat elfoglalta.

Január 4.

József főherceg déli szárnya az ojtózi uttól északra és a Susita-völgyben Soveja falu két oldalán, ujabb ellenséges állásokat foglalt el. Mackensen hadcsoport ezalatt Foksanitól északnyugatra Odobesti fölött átkelt a Milkov szakaszon. Buseu torkolatától nyugatra erős orosz lovasság előnyomulást kisérelt meg, de visszavertük. Egész Dobrudzsa megtisztult az ellenségtől.

Január 5.

Braila elesett. Áttörtük az oroszok hidfőállását a Duna és Buseu között. Gurguetit és Romanult kemeny utcai harcok után elfoglaltuk. Az Odobestitől északnyugatra emelkedő hegytömbön több elsáncolt állást elfoglaltunk. József főherceg arcvonalán Negrilestitől keletre Sovejánál, Harjánál a támadás előbbrehaladt. Az Északi-tenger és Friedrichstadt közötti fronton az oroszok több helyen megtámadták a német állásokat. A nyugati harctéren a tüzérség harci tevékenysége sikeres volt. Az entente válaszjegyzékének átadása Becsben.

Január 6.

A Fundeni Calsc-vonalon a Szereth mögé vetettük az oroszokat. Küchne altábornagy hadosztályai elglaiták az oroszokat Tartaru és Rimnicenu közötti erősen kiépitett állásait és a Szereth felé nyomultak. — Schmetow altábornagy lovas hadosztályának előcsapatai elérték a Serethet. A dunai hadsereg elől az oroszok a folyó északi partjára vonultak vissza. A dobrudzsai sereg tölsdatát véglegesen megoldotta. Az uj hadmüveletek folyamatban vannak. Károly király és Vilmos hadparancsai a békeajánlat elutasitásáról.

Január 7.

Foksanitól északnyugatra elfoglaltuk az Odobesti csucsát. Nagyszabásu orosz ellentámadás Fozsani és Fundeni közt 25 kilométeres fronton. Az ellenség csak Obilesti irányában nyert némi tért, egyebütt rohammal mindenütt megtörtek. József főherceg arcvonala az Ojtóz és a Putna-völgy között az ellenséget a sikság felé tovább szoritotta vissza. Az ojtózi ut mindkét oldalán kilenc orosz ellentámadást vertünk vissza. A nyugati harctéren angol zászlóaljak az Árrastól délre támadtak. A támadás összeomlott.

Január 8.

Foksani elesett. Az erősen kiépitett Milkon-állást rohammal elfoglaltuk, az ellenség második állását is áttörtük. Az ellenség után nyomulva áthaladtunk Foksani-Bolotesti uton. Az Odobesti hegytömb vidékén is visszavertük az ellenséget. József főherceg arcvonala ujra tért nyert. A Riga-Mitau-uttól nyugatra az oroszok nagy haderőkkel támadtak. Sikerült nekik a megszerzett területnyereséget egy darabon kibőviteniök. Az entente római konferenciája véget ért és azt a határozatot hozták, hogy erőfeszitésük összefoglalását mind szorosabban hajtják végre.

Január 9.

Mackensen német csapatai elérték Putna szakaszát. A folyó tulsó oldalán az ellenség uj állásokban helyezkedett el. Pundenitől kétoldalt visszaverte az oroszokat. Galac a nehéz tüzérség tüze alatt áll. Átnyujtották Wilsonnak az entente válaszát.

Január 10.

Foksani és Fundeni közt kényszeritették a megvert ellenséget, hogy a Putna mögött tekvő állásait föladja és a Szereth mögé vonuljon vissza. József főherceg arcvonalának déli szárnyán a románok és oroszok ellentámadást kezdtek, amelyet véresen visszavertünk és ujra tért nyertünk. Trepov megbukott, Galicin az uj miniszterelnök.

Különfélék.

— Az ötödik hadikölcsön. E hó 8-án volt az ötödik hadikölcsön jegyzésének utolsó napja. Bár a pontos eredményt majd csak napok mulva állapithatják meg, mégis kétségtelen, hogy a széles néprétegek kimerithetetlen áldozatkészsége ezt a hadikölcsönt is a két milliárd felé segitette. A szép eredmény megdönti ellenségeinknek balga hitét, hogy anyagi erőink fogytával le tudnak győzni.

— A Reviczky-Társaságnak pénteken, f. hó 12.-én, megtartott XXXIV. estéjén az irodalom és müvészet iránt érdeklődő közönségünk olyan nagy számban vett részt, hogy zsufolásig megtöltötte a városház dísztermét. A sorrend első száma *Erdélyi* József kegyesrendi tanárnak : A modern ember lelki világa cimü nagyobb tanulmányának egy tartalmas, rendkivül érdekes, a hallgatóság figyelmét mindvégig lekötö részlete volt, melyet a jeles iró betegsége miatt dr. *Karafiáth* Márius, a Társaság irodalmi szakosztályának elnöke olvasott fel. *Szabó* S. Zsigmondnak három igen szép és hangulatos költeménye közül kivált az *Ima* cimü részesült általános elismerésben. *Jaross* Ferenc *Reviczky* Gyuláról tartotta ez alkalommal harmadik értekezését, amelynek keretében megemlékezett a költőnek utolsó látogatásáról Léván, felolvasta két versét, személyvényeket mutatott be rokonaihoz halála előtt irt leveleiből s végül arra hivta fel a Reviczky-Társaságot, hogy azt a Zöldkert-utcai 7. számu házat, amelyben a költő, akinek egész életében Léva volt legkedvesebb otthona, — gyermekkorának legboldogabb éveit töltötte, — emléktáblával jelölje meg. Radványi Kálmánna : Uram, te jársz itt ? cimü megható költeményét *Moravek* Margit olyan szépen és olyan meleg érzéssel szavalta el, hogy a hallgatóság elismerése jeléül zajos tapssal jutalmazta. A műsort dr. *Karafiáth* Máriusnak zongorajátéka fejezte be, aki Chopin Des dur, Cis moll és E moll Walse cimü darabjainak müvészi előadásával gyönyörködtette a közönséget és most is a legszebb sikert aratta. — A következő estély f. hó 19.-én, a szokott időben, 5 órakor kezdődik.

— **Jótékonycélu előadás.** A Vöröskereszt egyletnek lévai fiókja f. hó 18.-án, délután fél 6 órakor és este 8 órakor a lévai Apolló Mozgószinházban, a pozsonyi honvédzenekar közreműködése mellett — az egylet céljaira rendkivül gazdag és érdekes müsorú előadást rendez, amelyet a legmelegebben ajánlunk a közönség szives figyelmébe és pártfogásába. A müsort és tájékoztatót a kibocsátott falragaszok részletesen közlik. Helyárak: páholyülés 3 K., Zsöllye 2 K., I. hely 1.50 K., II. hely 1 korona. Jegyek már holnaptól kezdve válthatók Nyitrai és Társa r. t. könyvkereskedésében.

— **Hősi halál.** Kolpassky Győző 14. honvédgyalogesredbeli zászlós, okl. tanitó 1916. év november hó 2-án a román harctéren hősi halált halt. Az ifju hős 1914. december havában önként jelentkezett katonai szolgálatra, több csatában részt vett s magát mindig kitüntette bátorságával. Holttestét bajtársai a harctéren temették el.

— **Megszünnek a délutáni hivatalos órák.** A kormány körrendeletet intézett a hivatalok vezetőihez, hogy mindazokban a hivatalokban, ahol délelőtt és délután is voltak hivatalos órák, léptessék élethe az egyfolytában való hivatalskodást. Ezzel a délutáni fütést és esti világitást akarják megtakaritani.

— **Halálozás.** *Hirschberg* Ignácné szül. Fauféder Hani f. hó 6.-án Tompán meghalt. Braun Adolfné lévai szállitó neje a halottban édes anyját gyászolja.

— **Megdrágul a vasut.** Az a több izben felmerült hir, hogy a vasutak menetjegyeit megdrágitják és hogy ezzel egyidejüleg a podgyásszszállitás is többe kerül, igaznak bizonyult. A magyar államvasutak igazgatóságának jelentése szerint a menetdijak az osztrák államvasutak vonalain 1917. február elsejétől kezdve emelkednek. Ugyanez történik a déli vasut osztrák és magyar vonalain ugyanazon időponttól kezdve, valamint a bosznai és hercegovinai vasutakon is. Arról, hogy a dijemelés milyen arányban fog történni, értesitést még nem adtak ki, valamint arról sem, hogy a magyar államvasutakon mikor és milyen mértékben drágitják a dijakat.

— **A városi konyhakertek létesitése.** Báró *Kürthy* Lajos az Országos közélelmezési Hivatal elnöke leiratot intézett a városok polgármestereihez, amelyben azt javasolja, hogy a háboru által leginkább sujtott tisztviselők megélhetésének könnyitése végett a város adjon nekik konyhakertészet folytatására alkalmas területet. Báró Kürthy Lajos leiratában behatóan indokolja ezen ohajtását és ajánlja a városoknak a kis kertek létesitését. *Léva* város határában is akadnának megfelelő területek, amelyeket ezen célra fel lehet használni.

— **Minden beszélgetés három perc.** A kereskedelmi minister a háboru következtében beállott forgalmi nehézségekre való tekintettel a környékbeli és törvényhatósági távbeszélőforgalomban váltott beszélgetések időtartamát, a helyközi beszélgetések időtartamával egyezően, öt perc helyett három percben állapitotta meg. Ezentul tehát mindenféle távolsági forgalomban a beszélgetések időegysége három perc.

— **Uj burgonya- és kukoricaárak.** Január elsején harom koronával emelkedtek a rendeletileg megszabott burgonyaárak, amelyek ilyen formán a következők és pedig: a) az étkezési, nevezetesen a rózsa, hópehely, magnum bonum, kifli, továbbá a sárga héjú és husu burgonya ára 15 korona; b) minden más burgonyáé 13 korona. — A kukoricának árai szintén január elsejétől a következők: A közönséges (iófogu stb.) és kevert tengerire néve: csöves 28.70 K. morzsolt 36 K; b) fajtengerire (cirquantin, firenotini, putyi és feher gömbölyürejn ézve: csöves 30 95 K, morzsolt 39 K. Emberi táplálkozásra alkalmas requirált tengeriért 6 K. többlet jár; igénybevett csutkáért január havában 8 K. térítést fizetnek.

— **Tizenöt napból nyolc munkaszünet.** A mult évi december 24-étől az idei január 7-ig, tehát tizenöt nap alatt nyolc napon keresztül nem dolgoztak az üzletekben, hivatalokban, gyárakban és az iparosok műhelyeiben. Ebben az időközben a tavaly december 24-től december 31-ig terjedő nyolc napból öt volt munkaszünetes. A pihenő napok szokatlan halmozódását az okozta, hogy három vasárnap, két karácsonyi ünnepnap és a koronázás napja következett egymásra, majd jött az ujév; január elseje s a Vizkereszt ünnepe és a január 7-iki vasárnap. A közelmultban nem volt még rá példa, hogy tizenöt nap közül nyolc napon át nem dolgoztak.

— **Hozzá kell szokni a műtalpbőrökhöz.** A rendes talpbőr összes mennyisége a katonaság részére van lefoglalva. Az alig néhány százalék másodrendü anyagból a vasut, posta és más közintézmények szükségleteit látják el. A nagyközönség ezután csak a hasitott bőrből ragasztott, ugynevezett műtalpbőrökhöz juthat. Ugy a feldolgozó iparosok, mint a közönség eddig idegenkedett ettől az anyagtól, de a szükség reákényszeriti bennünket, hogy megbarátkozzunk vele. Elvégre mégis csak többet ér a papirtalpaknál.

— **Postai értékcikkek érvényességének meghosszabbitása.** A hivatalos lap szerdai száma rendeletet közölt, amelynek értelmében mindazok a postabélyegek értékcikkek, hadibélyegek és levelezőlapok, amelyeket előzőleg egy rendelettel 1916. évi deczember végével forgalomból kivonandónak jeleztek — azötven filléres postabélyeg kivételével — további intézkedésig forgalomban maradnak.

Nyilvános köszönet.

A lévai Takarékpénztár Igazgatósága tanonciskolai célokra 200 koronát kegyeskedett adományozni, mely nemeslelküségéért ez uton is hálás köszönetet mond

Léva, 1917. jan. 12.

a tanonciskolák felügyelő bizottsága

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1917. évi jan. hó 7-től. 1917. évi jan. hó 14-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neme	A gyermek neve
Horváth K. Major A.	fiú	Gyula
Csiby K. Guttmann I.	fiú	Kálmán Ernő

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Hosztik Vladimér	23 éves	Tüdőgyulladás

221|1917. szám.

Hirdetmény.

Fölhivom mindazokat, akiknél az 1916. év folyamán a város bevásárlásokat tett, vagy akik ipari munkát teljesitettek, hogy az 1916. év december 31-ig fölmerült követeléseikre vonatkozó számláikat 3 napon belül a város számvevőségénél nyujtsák be, mert azokat kiegyenlittetni akarom, nehogy az 1916. év zárszámadásai elkészitésekor a városnak kifizetetlen tartozásai maradjanak fenn s azok az 1917. év terhére essenek.

Léva, 1917. évi január hó 10.

Bódogh Lajos,
polgármester.

230/1917. szám.

Hirdetmény

a tehéntej és termékei forgalomszabályozásáról.

Közhirré teszem, hogy a m. kir. Ministeriumnak 1917. évi január hó 15 napján életbe lépő 98/1917. M. E. számu rendelete erejénél fogva tejszint (kávétejszint, hadtejszint, édes tejfeit, tejsürüt, tejszinhabot) valamint általában mesterségesen felfokozott zsirtartalmu tejet természetben a közvetlen fogyasztás céljára eladni, kiszolgáltatni vagy erre a célra egyébként forgalomba hozni tilos.

A tiszta tejes savanyu tejfél árusitása ezentul is szabadon gyakorolható.

A tehéntejből készült mindennemü vaj és turó legmagasabb árát az Országos Közélelmezési Hivatal időről-időre fogja megállapitani. A sajt készitése ugyancsak ezen hivatal engedélyéhez van kötve.

A rendelet életbelépte előtt tehéntejnek vagy tejszinnek szállitása iránt kötött szerződésektől a vevő a jövőre nézve elállhat. Az elállás kijelentése csak ugy érvényes, ha az elállást a vevő az 1917. év február hó 15 napjáig bezárólag az eladóval irásban közli.

A rendelet megszegése kihágást képez, melynek során elkobzásnak van helye.

Léva, 1917. évi január hó 12.

Bódogh Lajos,
polgármester.

8—1917. szám

Értesités.

A felséges királyi pár legkegyelmesebben elhatározta, hogy Szent István koronájával való megkoronáztatása alkalmából sajátkezüleg irt és aláirt üdvöslő sorokkal köszönti hü Magyarországát.

A Hadsegélyző Hivatal ezen kézirást levelezőlapokon bocsátja országgá, a levelezőlapok a koronázás napjának dátumával bélyegeztetnek és a hivatal megcimezve elküldi mindenkinek, aki külön ez alkalomból legalább egy koronát fizet az elesett hősök özvegyei és árvái alapja javára.

Aki a királyi szeretet és jóság ezen documentumait megszeresni óhajtja, annak cimét a befizetett összeggel együtt a városi pénztár f. hó 15-ig elfogadja és továbbitja.

Léva, 1917. évi január hó 2.

Bódogh Lajos,
polgármester.

172|1917. szám.

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy a m. kir. Ministeriumnak 72|1917. M. E. számu rendelete szerint, mely f. hó 10-én hatályba lép, az ország szén-brikett, és kokszszükségletének és a készleteknek nyilvántartása, valamint a szükséglet kielégitése végett szükséges tennivalóknak ellátására hatósági jogkörrel Országos szénbizottság alakittatik.

Ez időtől a szén-brikett és koksz készletek bejelentései is az országos Szénbizottsághoz intézendők.

A Szénbizottság a készleteket zár alá is veheti s meghatározhatja a beszerezhető mennyiséget, valamint a vételárat, közhatóságok, közintézetek, közüzemek, iparvállalatok a Szénbizottság külön engedélye nélkül felhasználhatják zár alá vétel napjától számitott egy hónapi szükségletük fedezésére szükségük van. Az igy felhasznált mennyiségekről a zár alá vett készlet birtokosa köteles nevének (cégének) és lakóhelyének (telepének) feltüntetésével pontos jegyzéket vezetni s felhivásra bemutatni.

A szénnagykereskedők zár alá vett készleteikből közhatóságok, közintézetek, közüzemek s egyéb vállalatok részére a zár alá vétel időpontjától számitott 14 nap elteltéig egy hónapi szükségletnek megfelelő mennyiséget hatósági tanusitvány mellett a Szénbizottság külön engedélye nélkül kiszolgáltathatnak. A tanusitványokat a vármegye alispánja állitja ki.

Kicsinyben elárusitók készleteiket zár alá vétel esetén is árusithatják, árusitásaiknál azonban a Szénbizottság esetleges utasitásai szerint kötelesek eljárni. Kicsinyben való árusitóknak kell tekinteni azokat akik a szóban forgó cikkeket legfeljebb 5 métermázsa tételekben hozzák forgalomba. A korábbi szállitási szerződések a korlátozás megszünte utáni időre érvényesithetők, ha a vevő az eladó részéről hozzá intézett irásbeli felszólitás vételétől számitott 15 nap alatt kijelenti, hogy az utólagos teljesitéshez ragaszkodik. E rendelkezések azonban az ország területen kivül eső helyről származó szén, brikett és koksz szállitására vonatkozó szerződéseket nem érintik.

A vasutak kötelezhetők, hogy a Szénbizottság által megállapitott sorrendben szállittassanak.

A rendelet megszegése büntetendő kihágást képez.

Léva, 1917. évi január hó 8.

Bódogh Lajos,
polgármester.

Hirdetmény.

Léva r. t. város árvaszékének 617—1916. árv. sz. alatt 1916. évi december 19.-én kelt véghatározata alapján 4 azaz négy darab **lévai takarékpénztári részvényt**, egyenkint 1100 korona kikiáltási ár mellett, — 8 azaz nyolc darab **lévai takarék és hitelintézeti részvényt**, egyenkint 600 korona kikiáltási ár mellett, és 2 azaz két darab **aranyosmaróti takarékpénztári részvényt**, egyenkint 420 korona kikiáltási ár mellett, **Léván, 1917. évi január hó 25.-ik napján délután 4 órakor a városházán a tanácsteremben megtartandó nyilvános árverésen**, a legtöbbet igérőnek, készpénz fizetés ellenében el fogok adni s megjegyzem, hogy a részvények kikiáltási áron alul el nem adhatók.

Kelt Léván, 1917. évi január 10.

Belcsák László,
kir. közjegyző.

3—5 hp. benzinlocomobil

fürész felszereléssel, alig használva **eladó Gombik Jánosnál Léva — Kálnai-utca 32 szám. —**

Vizimalom bérbeadó.

Nemes-Orosziban, Bars megyében, a Perecz patakon, 1917. febr. 1-sötöl. **Értekezni lehet dr. Kmoskó Béla** ügyvéd urral Léván.

Eladó házak.

Blumenfeld-féle Honvéd-utca 9 és Damjanich-utca 6 számu házak eladók. Felvilágositást ad özv. **Ghimessy Józsefné** Damjanich-utcza 6 szám.

KATONA SÓSBORSZESZ.

Legujabb, nagyon erös sósborszesz. **Kis üveg 88 f. dupla üveg 1 K. 50 f.**

Ezt kérjük mindenütt!

A hol nem kapható, oda postán 10 kis vagy 6 nagy üveget kilencz koronáért küld ingyen ládában a készitő

KATRENYÁK JÁNOS
gyógyszerész ZSARNÓCZA.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerü találmánya a

„PATKANIN"

Patkányirtó-szer, (nem méreg) mely emberre és haziállatokra nem ártalmas és felülmul minden más irtószert.

1 doboz ára 3 korona

mely elegendö körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasitás van mellékelve. Ismertetö prospektust, melyben le van irva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a **PATKANIN** gyár egyedüli elárusitója, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, **Nagybecskereken.**

LEGJOBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

KERN TESTVÉREK

FŰSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE

ALAPITTATOTT 1881. **LÉVÁN.** TELEFON SZÁM 14.

Legjobb **fűszer- és csemegeáruk**. Naponta friss felvágottak. Főtt prágai sonka, teavaj. Legjobb minőségű **kávék**. „Gloria" pörkölt kávé különlegesség. Csemegebor, likőr, cognac, pezsgő stb.

Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasáruk és konyhafelszerelési cikkek.

aluminium, sphinx, zománcozott lemez és öntöttvas konyhaedények, modern háztartási cikkek. **Villamos főzőedények, forralók és vasalók.**

GAZDASÁGI CIKKEK:

Ásó, kapa, lapát, csákány, acélvilla, fűrész, ojtókés, metszőolló, ágfűrész, tömlő, szivattyu, vizmentes ponyva, gépszíj gyári áron.

Összes kerti-, mezőgazdasági-, méhészeti és tejgazdasági szerszámok.

Épitési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horganyozott sodronyfonat kerités nagy raktára — —

Tüzifa kapható.

Kitünő száraz csomó mentes **bükk hasáb** házhoz szállitva ölenként **100 kor.**

Ugyanez ölenként 3 vágásra felfürészelve **112 kor.**

Ugyanez apróra vagdalva 100 kg-ként **9 kor.**

Nagyobb megrendelésnél olcsóbb.

„Tisztviselőegylet" tagjainak 5% pénztári engedményt nyujtunk a vágott fánál. Tisztelettel

Telefon 61 **Tonhaiser és Társa**
Ozmán-tér 6. szám.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33. **Léván.** Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku

állandó gépkiállitás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gőzcséplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajmüvelő eszközök valamint minden e szakba vagó gépek és géprészek Világhirü RAPID lánczoskutak.

Legjobb minőségü takarmánykamrák elkészitése és felállitása jutányos árakban.

Nyomatott Nyitrai és Társa r. t. gyorssajtóján Léván.